

Propono¹ pri nova

Statuto de Akademio de Esperanto

Ĉapitro 1. Principoj

Artikolo 1.1. Celo

Akademio de Esperanto estas sendependa² lingva institucio, kies tasko estas konservi kaj protekti la fundamentajn principojn de la lingvo Esperanto kaj kontroli ĝian evoluon.

Akademio de Esperanto transprenis la celojn kaj la taskojn de la antaŭa Lingva Komitato kaj de ĝia Akademio, kaj daŭrigas la laborojn de tiuj lingvaj institucioj.

Artikolo 1.2. Taskoj

Akademio de Esperanto esploras ĉiajn lingvajn demandojn, kiuj koncernas Esperanton. Ĝi verkas vortaron de Esperanto kun difinoj en Esperanto. Ĝi verkas faklingvajn terminarojn, kaj povas kontroli kaj aprobi tiajn terminarojn verkitajn de aliaj aŭtoroj. Ĝi povas revizii aperintajn verkojn kaj kritiki ilin el lingva vidpunkto. Ĝi povas doni premiojn al la aŭtoroj de la plej bonaj aperintaj verkoj.^{3,4}

Ĉapitro 2. Membroj kaj korespondantoj

Artikolo 2.1. Membroj

Membreco en Akademio de Esperanto estas dumviva.⁵ Ĝi povas ĉesi nur pro morto, pro libervola ekŝigo aŭ pro ekŝigo laŭ la preskribo en artikolo 2.5.

¹La piednotoj ne estos parto de la fina statuto. Ili estas enmetitaj por, unue, prezenti kelkajn el la klarigoj de la motivoj malantaŭ la propono (tamen la plej gravaj celoj estas kolektitaj en kromĉapitro 9); due, por kompari kun la nun valida statuto (redakta revizio de 2009-10; kelkaj komparoj inter la nuna kaj la proponata statuto estas prezentitaj en kromĉapitro 10); kaj, trie, por starigi demandojn, ĉar ankoraŭ restas elektoj inter kelkaj alternativoj. Donitaĵoj pri la ekesto de la nuna propono estas menciitaj en kromĉapitro 12.

²Neniu homo, neniu organizaĵo estas vere sendependa: ni ĉiuj dependas unu de la alia. Sed ni konservu la esprimon, kiu ĉi tie signifas ke neniu organizaĵo rajtas ordoni ion al la akademio.

³Komparo inter Akademio de Esperanto kaj aliaj akademioj troviĝas en kromĉapitro 9, sekcio 9.2.

⁴Memorigo pri alia aktiveco de membroj kaj korespondantoj aperas en kromĉapitro 9, sekcio 9.3.

⁵Klarigo pri la motivoj malantaŭ tiu nun proponata preskribo estas trovebla en kromĉapitro 9, sekcioj 9.1 kaj 9.4.

Membreco en Akademio de Esperanto ne estas honora titolo sed postulas fidelan kaj konsciencan partoprenon en ties laboro.

En ĉiu jaro Akademio de Esperanto havas maksimume kvardek membrojn, kiuj ne atingas aŭ ne jam atingis la aĝon de sepdek kvin jaroj.⁶

Por ĉiu membro, kiu atingas la aĝon de sepdek kvin jaroj, nova membro povas esti elektita en la sama jaro aŭ poste.⁷ La jama membro kaj la nova membro ambaŭ havas plenajn rajtojn de membreco.

Membro rajtas pro personaj motivoj anonci foreston de la akademia laboro, inklude de la voĉdonaj procedoj, por certa tempoperiodo, indikante la komencon kaj la finon de la periodo. La esprimo *laboranta membro* indikas membron, kiu ne anoncis tian foreston.

Artikolo 2.2. Korespondantoj

Povas fariĝi korespondantoj de Akademio de Esperanto eminentaj personoj, kies okupoj aŭ funkcioj ne permesas al ili regule partopreni en la laboro de Akademio de Esperanto, sed kiuj deziras doni al ĝi sian apogon.

Akademio de Esperanto havas maksimume dudek korespondantojn.⁸

La korespondantojn nomumas la estraro⁹ por certa periodo, maksimume naŭ jarojn longa. Ili povas esti renomumitaj.

La korespondantoj ricevas ĉiujn akademiajn dokumentojn kaj povas esti konsultataj pri lingvaj demandoj rilataj al ilia specialeco. Ili ne havas voĉdonrajton.

Korespondanteco povas ĉesi en kvin manieroj: pro alveno al la fino de la mandato, pro elekto al membreco, pro morto, pro libervola ekziĝo aŭ pro eksigo laŭ la preskribo en artikolo 2.5.

Artikolo 2.3. Kandidatiĝo

Ekde Septembro¹⁰ la estraro okazigas elektojn de novaj membroj, kondiĉe ke ekzistas almenaŭ tri postenoj plenigendaj aŭ ke samtempe estas elektoj de estraro kaj direktoroj.¹¹

Povas esti elektita nova membro por ĉiu posteno laŭ la preskribo en la kvara alineo de artikolo 2.1 aŭ al posteno vakiĝinta pro alia kaŭzo.

Membroj de Akademio de Esperanto rajtas kontakti personojn, kiujn ili deziras havi kiel novajn membrojn aŭ korespondantojn. Por ke kandidateco al membreco estu valida necesas rekomendoj de kvin membroj.

⁶Grava novaĵo estas ke la nombrolimo koncernas nur tiujn kiuj ne atingis certan aĝon. Tiu propono gravigos la nemaljunajn membrojn.

⁷Tiu preskribo donas ian garantion ke ĉiam ekzistos certa nombro de ne tro maljunaj membroj; se ne kvardek, almenaŭ preskaŭ kvardek.

⁸Nun ne ekzistas iu limo pri la nombro de korespondantoj. Ĉu dudek estas taŭga, bona?

⁹La nun valida statuto ne precizigas la procedon; la nunaj dek korespondantoj estis nomumitaj fare de la estraro post interpreto de artikolo 7.

¹⁰Bonvolu pripensi ĉu tiu tempindiko estas taŭga kaj realisma por la praktika laboro. Estus ja bone, se ne nur la voĉdonado sed ankaŭ la kalkulado de la voĉoj okazos ene de la sama jaro.

¹¹Per tio oni evitas elekton, se estas nur unu aŭ du postenoj plenigendaj.

Persono kiu deziras fariĝi membro aŭ korespondanto prezentu sian kandidatiĝon plej malfrue la 15-an de Aŭgusto¹² de la elektojaro.

Kandidato al membreco sendu al la estraro, cele al interna prijuĝo fare de la membroj, vivresumon menciante ĉiujn meritojn atentindajn kaj deklaron pri fideleco al la *Fundamento de Esperanto* (1905). Krome la estraro ricevu mallongan vivresumon cele al publikigo, uzotan nur se la kandidato estos elektita.

Kandidato al korespondanteco sendu al la estraro, cele al interna prijuĝo fare de la estraranoj, vivresumon menciante ĉiujn meritojn atentindajn. Krome la estraro ricevu mallongan vivresumon cele al publikigo, uzotan nur se la kandidato estos nomumita.

Artikolo 2.4. Decidoj per balotado

Por kelkaj elektoj kaj decidoj necesas *supera kvorumo*, kio signifas, ke voĉdonas almenaŭ du trionoj de la laborantaj membroj, kiuj ne jam atingis la aĝon de sepdek kvin jaroj kaj ne atingos ĝin dum la kuranta jaro.

Novajn membrojn elektas la laborantaj membroj de Akademio de Esperanto. Por elekto de kandidato necesas supera kvorumo kaj jesaj voĉoj de pli ol duono de la voĉdonantoj.¹³ Estos elektitaj tiuj, kiuj ricevis plej multajn voĉojn laŭ tiuj kondiĉoj; en okazo de nombroegaleco de la voĉoj la prezidanto havas decidan voĉon.

La balotado povas okazi per voĉdoniloj sendataj per papera poŝto aŭ per elektronikaj rimedoj laŭ metodo aprobita de la estraro. Elektoj de personoj estas farataj per voĉdonadoj sekretaj.¹⁴ Aliaj decidoj povas esti farataj per nesekreta voĉdonado.

Artikolo 2.5. Eksigo

Membroj de Akademio de Esperanto povas esti eksigitaj:

- (a) se ili kvarfoje sinsekve ne respondis leterojn aŭ cirkulerojn de la prezidanto, de la estraro aŭ de la direktoro de sekcio, al kiu ili apartenas;
- (b) se ili ne partoprenas en voĉdonoj aŭ alimaniere klare montras sian nekapablon aŭ indiferenton pri la plenumo de sia ofico;
- (c) se ili agis publike aŭ kaŝe kontraŭ Esperanto ĝenerale aŭ kontraŭ la celoj de Akademio de Esperanto aparte;
- (ĉ) se ili estas kondamnitaj al mallibereco pro internaci-jure agnoskata krimo fare de laŭleĝa tribunalo.¹⁵

¹²Bonvolu pripensi ĉu tiu tempolimo estas taŭga kaj realisma por la praktika laboro.

¹³La nuna statuto enhavas en sia artikolo 12 la preskribon “La membroj de la Akademio estas elektataj de la Akademio mem per absoluta plimulto de la voĉdonantoj. Se devas okazi rebaloto, ĉar ne sufiĉe da kandidatoj ricevis la absolutan plimulton, en tiu rebaloto la relativa plimulto decidas.” La estraro opinias ke tiuj preskriboj prefere estu striktigitaj kiel indikite.

¹⁴Ni ja delonge faras tiel. Eble estas bone menci tiun eksplice.

¹⁵Simila preskribo aperis en artikolo 18 en la statuto publikigita en *Aktoj 1963–1967*, paĝo 16, sed ne aperas en la nun valida statuto.

Korespondantoj de Akademio de Esperanto povas esti eksigitaj, se ili publike agas kontraŭ ties celoj.

Pri eksigo de membro aŭ korespondanto Akademio de Esperanto decidas, se eble post esploro de la klarigoj de la interesato, per almenaŭ du trionoj de ĉiuj laborantaj membroj.¹⁶

Ĉapitro 3. Organizo

Artikolo 3.1. Estraro

La estraro de Akademio de Esperanto konsistas el la *prezidanto*, unu aŭ du *vicprezidantoj* kaj la *ĝenerala sekretario-kasisto*. La laste menciita estas, se eble, salajrata; la aliaj estraranoj ne. La estraranoj havas rajton je kompenso por necesaj elspezoj.

Artikolo 3.2. Sekcioj

En Akademio de Esperanto estas organizataj *sekcioj*, kiuj studas demandojn rilatajn al specialaj lingvaj fakoj (ekzemple faka lingvo, gramatiko, ĝenerala vortaro, lingva konsultejo, literaturo, prononco, kontrolado de lerniloj). Akademio de Esperanto rajtas laŭbezone krei novajn sekciojn.¹⁷

Ĉiu sekcio estas gvidata de *direktoro*. Ĉiu membro kaj korespondanto rajtas aliĝi al unu aŭ pluraj sekcioj, por kiuj ŝi aŭ li sentas sin speciale kompetenta aŭ al kiuj ŝi aŭ li volas prefere dediĉi siajn fortojn.

Direktoro de sekcio rajtas inviti al kunlaboro specialistojn ekster Akademio de Esperanto.¹⁸

Artikolo 3.3. Komisionoj

Akademio de Esperanto povas starigi *komisionojn* por la plenumado de specifaj taskoj. La pleno aprobas la celon kaj funkciadon de ĉiu komisiono.¹⁹

Komisiono respondecas antaŭ la estraro. Raportoj de ĉiu komisiono informas la plenen pri ties agado.

Direktoro de komisiono rajtas inviti al kunlaboro specialistojn ekster Akademio de Esperanto.

Artikolo 3.4. Elektoj

La estraranoj kaj direktoroj de sekcioj kaj komisionoj estas elektataj de Akademio de Esperanto por tri jaroj de ĉiu jaro, kies nombro estas dividebla per tri, kaj

¹⁶En la nuna statuto la artikolo 14 preskribas: “En okazo de nombroegaleco de la voĉoj la Prezidanto havas decidan voĉon.” Sed tio nun ne estas bezonata.

¹⁷Ĉi tie ne aperas iu regulo pri decida instanco, kio signifas ke sufiĉas simpla plimulto de la voĉdonantoj. Antaŭa preparo fare de la estraro estas ja subkomprenata.

¹⁸Novaĵo, kopiita el la artikolo pri komisionoj.

¹⁹Ĉi tie ne aperas iu regulo pri decida instanco, kio signifas ke sufiĉas simpla plimulto de la voĉdonantoj. Antaŭa preparo fare de la estraro estas ja subkomprenata.

santempe kun la elektoj de novaj membroj. Por elekto de estrarano aŭ direktoro necesas supera kvorumo kaj jesaj voĉoj de pli ol duono de la voĉdonantoj.²⁰ Se per tiu preskribo prezidanto, ĝenerala sekretario aŭ du vicprezidantoj ne povas esti elektitaj, la estraro organizas novan elektan proceduron kaj restos ĝis nova estraro povos funkcii.²¹

La elirantaj estraranoj kaj direktoroj estas reelekteblaj.

En okazo de intertempe vaka posteno en la estraro la prezidanto aŭ unu el la vicprezidantoj tuj okazigas elekton por la restanta tempo de la trijara periodo.²²

Artikolo 3.5. Eksteraj rilatoj

Akademio de Esperanto povas starigi oficialajn rilatojn kun organizaĵoj eksteraj, i.a. kun fakaj komisionoj de specialistoj kaj kun naciaj Esperanto-Institutoj, se tiuj rekonas ĝian lingvan aŭtoritaton kaj devigas sin submeti al ĝia kontrolo la rezultojn de siaj laboroj.

Ĉapitro 4. Decidoj

Artikolo 4.1. Esploraĵoj

Akademio de Esperanto devas esplori demandojn prezentitajn al ĝi de unu el la sekvantaj instancoj:

- (a) la prezidanto aŭ la estraro;
- (b) la direktoro de unu el la sekcioj aŭ komisionoj;
- (c) almenaŭ kvin membroj.

Akademio de Esperanto povas ankaŭ esplori demandojn prezentitajn al ĝi de esperantista organizaĵo, de unuopa persono aŭ de grupo de personoj.

Artikolo 4.2. Sekcia laboro

Se lingva demando apartenas al la laborkampo de iu sekcio, la direktoro de tiu sekcio, konsultinte ties membrojn, ellaboras raporton. Se ne ĉiuj sekcianoj samopinias, la raporto prezentu la diversajn vidpunktojn, kaj, post ĝia komunikado al la membroj, la estraro lasu intertempon de almenaŭ unu monato²³ antaŭ ol voĉdonigi la laborantajn membrojn pri la konkludoj de la raporto.

La estraro povas en sia decido pri voĉdonado aldoni sian opinion pri la raporto, kaj rajtas decidi ne okazigi voĉdonadon.

²⁰La nuna artikolo 18 ne enhavas similan preskribon.

²¹Novaĵo.

²²La nuna statuto enhavas en sia artikolo 18 la preskribon: “La intertempe elektita Estrarano estas submetata al rebaloto ĉe la fino de la kuranta trijara periodo. Tio sama validas por la direktoroj.” Tiu regulo ŝajnas esti sen praktika signifo, ĉar je la fino de la trijara periodo la mandato de estrarano aŭ direktoro ja ĉiukaze finiĝas.

²³La nuna statuto preskribas dumonatan intertempon. Ĉu unu monato sufiĉus?

Sekcioj kaj komisionoj, same kiel unuopaj membroj, rajtas formuli rekomendojn. Tiaj rekomendoj ne estas oficialaj.

Artikolo 4.3. Akademia decido

Pri ĉiu studita demando Akademio de Esperanto povas alpreni decidon. Decido povas esti nura rekomendo aŭ malrekomendo, aŭ definitiva aprobo aŭ malaprobo.

Artikolo 4.4. Proceduro

Akademio de Esperanto solvas al ĝi submetitajn lingvajn demandojn laŭ la principoj de la *Fundamento de Esperanto* (1905).

Pri ĉiuj demandoj rilataj al lingvouzo Akademio de Esperanto decidas, kondiĉe ke estas atingita supera kvorumo, per pli ol duono²⁴ de la voĉdonantoj. Se temas pri ŝanĝo de pli fruaj decidoj de Akademio de Esperanto aŭ de la antaŭa Lingva Komitato, la aprobo de almenaŭ du trionoj de ĉiuj laborantaj membroj estas necesa.^{25, 26}

La voĉdonoj povas okazi per voĉdoniloj sendataj per papera poŝto aŭ per elektronikaj rimedoj laŭ metodo aprobita de la estraro.

Ĉapitro 5. Oficialaj organoj

Artikolo 5.1. Oficialaj Informoj

Por diskonigi siajn laborojn kaj decidojn Akademio de Esperanto publikigas *Oficialajn Informojn de la Akademio de Esperanto* ĉe sia retejo kaj en formo de cirkuleroj sendataj al la membroj kaj korespondantoj kaj al la esperantistaj gazetoj, kiuj deklaris, ke ili konsentas represi ilin.

Artikolo 5.2. Oficiala Bulteno

Laŭbezone kaj laŭ la financaj rimedoj Akademio de Esperanto povas publikigi ankaŭ presitan kajeron kun la titolo *Oficiala Bulteno de la Akademio de Esperanto*.

²⁴En la nuna statuto la artikolo 23 preskribas: “En okazo de nombroegaleco de la voĉoj la Prezidanto havas decidan voĉon.” Sed tio nun ne estas bezonata.

²⁵La nuna statuto preskribas en sia artikolo 23: “Se temas pri enkonduko de lingva novaĵo aŭ pri ŝanĝoj de pli fruaj decidoj de la Akademio aŭ de la Lingva Komitato, la aprobo de almenaŭ du trionoj de ĉiuj membroj estas necesa.” Ĉar neniu difinis kio estas lingva novaĵo, kaj ĉar eble neniu povos tion difini, la estraro proponas ke tiu frazo malaperu. Tamen restu la preskribo pri ŝanĝo en pli fruaj decidoj.

²⁶La nuna statuto enhavas en sia artikolo 23 la preskribon “Se laŭ la supraj kondiĉoj decido ne povas esti atingata, la demando estas submetata al nova voĉdono.” La estraro opinias ke ni prefere forlasu tiun preskribon. Tiel la estraro rajtos aŭ entute forlasi la aferon aŭ okazigi novan voĉdonadon.

Ĉapitro 6. Financoj

Artikolo 6.1. Fontoj

Akademio de Esperanto trovas siajn financajn fontojn en subvencioj de esperantistaj organizaĵoj, kiuj volas subteni ĝian laboron, kaj en donacoj.

Artikolo 6.2. Kontoj

Ĉiujare la kontoj de Akademio de Esperanto estas publikigataj.

Ĉapitro 7. Ŝanĝoj en la statuto

Artikolo 7.1. Proponoj

Proponi ŝanĝon en la statuto rajtas ĉiu akademiano, kaj tiu propono devas esti submetita al voĉdono, se almenaŭ kvar aliaj membroj ĝin apogas.

Artikolo 7.2. Ŝanĝo

Pri propono por ŝanĝo en la statuto decidas Akademio de Esperanto post raporto de la estraro. Por esti akceptita tia propono bezonas la aprobon de du trionoj de ĉiuj laborantaj membroj.

Ĉapitro 8. Decidoj pri la transiro

Artikolo 8.1. Ekvalido

Se aprobita per voĉdonado laŭ artikolo 29 en la nuna statuto (redakta revizio de 2009-10), tiu ĉi statutpropono fariĝos valida statuto la unuan de Januaro/Februaro/Marto²⁷ de la jaro 2015-a.

Artikolo 8.2. Dumvivaj membroj

La personoj, kiuj estas membroj, kiam tiu ĉi statuto ekvalidas, fariĝas dumvivaj membroj.

Artikolo 8.3. Korespondantoj

Ĉiu korespondanto konservas sian staton kiel korespondanto dum la jam decidita periodo.

²⁷Elekto de monato depende de la evoluo.

Artikolo 8.4. Estraranoj kaj direktoroj

La estraranoj kaj direktoroj restas laŭ antaŭa elekto. Novaj elektoj de estraranoj kaj direktoroj okazos ekde Septembro²⁸ en 2016, en 2019, en 2022, k.t.p.

—

Kromĉapitro 9. Motivoj malantaŭ la propono

Multaj klarigoj pri la motivoj estas troveblaj en la piednotoj, sed kelkaj estas tro ampleksaj por konvena lokigo tie kaj tial kolektitaj en tiu ĉi kromĉapitro.

9.1. Celoj

La plej gravaj celoj de la nuna propono estas:

1. esence malaltigi la kvanton da admistra laboro kunligita kun la elektoj, kiu tenas la membraron pli-malpli blokita ĉiun trian jaron, kaj liberigi la membrojn de laboro kiu povas esti malŝparo de tempo kaj iam eĉ povas esti malutila por ilia aktiveco;
2. ne malhelpi membrojn esprimi sin pro timo ne esti reelektitaj — la risko esti konsiderata infektita de malsano pro uzo de lingva varianto ja estas reala, sed eĉ se ĝi ne realiĝas por unuopa membro, ĝi povas influi ties konduton, kio estos mallarĝiĝo de la lingva, kultura kaj scienca spektro de la akademio;
3. ne malhelpi membrojn labori pri projektoj pri kiuj ili pensas (prave aŭ malprave) ke la projektoj servos kiel pretekstoj ne reelekti ilin;
4. faciligi — se la akademio tion deziras — aliĝon al la *Eŭropa federo de naciaj institucioj por lingvoj* (*European Federation of National Institutions for Language*, EFNIL; vidu www.efnil.org), kies membroj estas lingvaj akademioj kaj similaj institucioj. Tio estus paŝo al pli vasta rekono de esperanto kiel kultura lingvo. Nia korespondanto Federico Gobbo rekomendus aliĝon al EFNIL. Li atentigas ke, se ni volus tion fari, estus avantaĝo, se nia statuto similus al tiu de aliaj lingvaj akademioj;
5. faciligi por la akademio alveni al decidoj en iuj okazoj (sed ne en ĉiuj).

Vidu ankaŭ sekcion 9.4.

La propono estis inspirita i.a. de ideoj esprimitaj de Carlo Minnaja, Marcos Cramer kaj aliaj.

9.2. Komparo kun aliaj akademioj

9.2.1. Similecoj

La taskoj listigitaj en artikolo 1.2 montras ke la akademio havas taskojn tute paralelajn al tiuj de *Académie française* ‘Akademio franca’ (kun 40 membroj) kaj *Svenska*

²⁸Ĉu taŭga tempindiko?

Akademien ‘La Sveda Akademio’ (kun 18 membroj). Do ekzistas simileco; ankaŭ en tio ke la lingvokomunumoj foje sekvas, foje tute ne sekvas la konsilojn de la respektivaj akademioj.

9.2.2. Malsimilecoj

Malsimileco estas ke Akademio de Esperanto havas malpli da mono por premioj ol la du aliaj.

Sed ekzistas ankaŭ pli gravaj malsimilecoj: unu estas maltoleremo al lingvaj variantoj – membroj asertas ke uzantoj de iuj variantoj estas infektitaj de malsano; limigo de la libero je esprimo: uzo de unu sola vorto el alia lingvo estas konsiderata montri perdon de mensa ekvilibro; mencio de fakto estas konsiderata kiel signo de neseriozeco. Per tio Akademio de Esperanto malsimilas disde ĉiuj aliaj.

9.3. Memorigo pri aliaj aktivecoj de la membroj kaj korespondantoj

Ekster la taskoj menciitaj en artikolo 1.2 membroj kaj korespondantoj faras multon kio ne eniras en la formalan kadron de la akademia laboro.

Menciindas la kunlaboro en gravaj vortaroj kiel PIV kaj ties posteuloj NPIV kaj PIV 2005; verkado de poezio, de romanoj kaj de libroj pri diversaj fakoj; prelegoj; tradukoj de kulture valoraj libroj; instruado, ĉu interpersone aŭ perrete; kaj multaj aliaj aktivecoj kiuj ne formale estas parto de la akademia laboro, sed kiuj gravege kaj konstante kontribuadas al la renomo de la akademio.

Por unuopa membro la voĉdonado normale estas nur eta parto de la aktiveco por la lingvo kaj por la kulturo kiun ĝi portas.

9.4. Malutilo de la naŭjara mandato; artikolo 2.1

La ĝisnunaj elektoj de triono ĉiun trian jaron forprenas multe da energio kaj tempo de la membroj.

Principe pli grave estas ke la aktiveco de la membroj povas esti severe bridata, ĉar ili timas (prave aŭ malprave) ke ilia aktiveco aŭ opinioj povas malplaĉi al kolegoj voĉdonontaj. Kiam tio okazas, estas perdo por la esperanta kulturo.

La risko ke restos kabeinto estas nula.

Kroma rezulto de dumviva membreco estus ke ĝi liberigas la ĝeneralan sekretarion de granda administra laboro ĉiun trian jaron.

Kromĉapitro 10. Komparo inter la diversaj kondiĉoj pri voĉdonado

Tiu ĉi kroma ĉapitro ne celas esti parto de la statuto kaj estas enmetita nur por la interna diskuto inter la membroj.

10.1. Ĝenerala komento

En la formulado de reguloj ne eblas antaŭvidi ĉiujn trukojn kiuj povos esti uzataj de la membroj. Tiel nomatan taktikan voĉdonadon oni ne povas kun certeco malebligi — eĉ per tre komplikaj reguloj. Pli bone estas formuli regulojn kiuj ŝajnas esti justaj, kaj esperi je la honesteco de la membroj.

Marcos skribis 2014-01-17 pri ŝanĝoj en la proceduroj cele al plifaciligo en la atingo de decidoj. La estraro opinias ke la eblo elekti novan membron kiam membro atingas certan aĝon kune kun la postulo de supera kvorumo en kelkaj artikoloj, same kiel la enkonduko de la kategorio de laborantaj membroj (kiu permesas foreston dum certa periodo) estas paŝoj en tiu direkto.

Sed ne sufiĉas ke la jesoj nombras pli ol la neoj; decido havu larĝan bazon ĉe la membraro. Se la akademio pro tio foje ne alvenos al decido, ne estos katastrofo.

10.2. Niveloj de partopreno en la voĉdonado

En la nuna statuto decidoj estas menciitaj plurfoje. La estraro nun proponas ke ni simpligu al nur tri tipoj de kondiĉoj.

10.2.1. La facila nivelo; artikoloj 3.2 kaj 3.3

En tiuj du artikoloj sufiĉu plimulto de la voĉdonantoj.

10.2.2. La meza nivelo; artikoloj 2.4, 3.4 kaj 4.4 (unua parto)

Temas (*A*) pri frakcio de ĉiuj membroj kaj (*B*) pri frakcio de ĉiuj voĉdonantoj. Unuflanke la akademio bezonas fortan esprimon de la membroj; aliflanke estas bone ne dependi de tio ke la plej aĝaj membroj voĉdonu. Pro tio la estraro nun proponas ke la frakcio *A*, kiu estas almenaŭ $2/3$, estu kalkulita laŭ la difino de supera kvorumo en artikolo 2.4, dum la frakcio *B* estu $> 1/2$, do ekzemple 19, se estas 36 aŭ 37 voĉdonantoj; kaj 20, se estas 38 aŭ 39 voĉdonantoj.

10.2.3. La malfacila nivelo; artikoloj 2.6, 4.4 (lasta parto) kaj 7.2.

La estraro proponas ke por decido necesu almenaŭ du trionoj de ĉiuj laborantaj membroj. (Pro tiu preskribo eble necesas aparta fortostreĉo.)

10.3. Artikolo 12. Balotado — Artikolo 2.4. Balotado

Artikolo 12: “[...] per absoluta plimulto de la voĉdonantoj. Se devas okazi rebaloto, ĉar ne sufiĉe da kandidatoj ricevis la absolutan plimulton, en tiu rebaloto relativa plimulto decidas.”

Komento: Se malmultaj voĉdonas, estos por tiu nova membro malforta mandato — se nur “relativa plimulto”, tiam eĉ pli malforta. Tial prefere pli strikte kiel en artikolo 2.4.

10.4. Artikolo 14. Eksigado — Artikolo 2.5. Eksigo

Artikolo 14: “[...] per absoluta plimulto de la voĉdonantoj, se almenaŭ du trionoj de la membroj voĉdonis, alie per absoluta plimulto de ĉiuj membroj.”

Komento: Eksigo devas esti malfacila; ebla nur en tre evidentaj okazoj. Tial nun pli strikte en artikolo 2.5.

10.5. Artikolo 18. Elektoj — Artikolo 3.4. Elektoj

En la nuna artikolo 18 ne estas menciita iu kondiĉo. La estraro nun proponas kondiĉojn, la samajn kiel en kelkaj aliaj artikoloj.

10.6. Artikolo 23. Proceduro — Artikolo 4.4. Proceduro (unua parto)

Artikolo 23: “per absoluta plimulto de la voĉdonantoj, se almenaŭ du trionoj de la membroj voĉdonis, alie per absoluta plimulto de ĉiuj membroj.”

Komento: Se malmultaj voĉdonas, estos malfacile alveni al decido. Tial limigo laŭ la difino de supera kvorumo en artikolo 2.4 estos ebla solvo; vidu artikolon 4.4.

10.7. Artikolo 23. Proceduro — Artikolo 4.4. Proceduro (lasta parto)

Artikolo 23: “Se temas pri enkonduko de lingva novaĵo aŭ pri ŝanĝoj en pli fruaj decidoj de la Akademio aŭ de la Lingva Komitato, la aprobo de almenaŭ du trionoj de ĉiuj membroj estas necesa.”

Komento: La estraro proponas ke la mencio de “lingva novaĵo” (kiun neniu difinis) malaperu.

10.8. Artikolo 29. Ŝanĝo — Artikolo 7.2. Ŝanĝo

Artikolo 29: “[...] bezonas la aprobon de minimume du trionoj de la membroj de la Akademio.”

Komento: La estraro proponas limigon al la laborantaj membroj.

Kromĉapitro 11. Venontaj elektoj

Tiu ĉi kroma ĉapitro estas enmetita nur por doni ideon pri la amplekso de venontaj elektoj kaj estas celita nur al la interna diskuto inter la membroj.

11.1. Elekto de novaj membroj en 2015

Akademio de Esperanto havas hodiaŭ 42 membrojn. El ili 29 naskiĝis en 1941 aŭ pli malfrue. Ekzistas 22 membroj kiuj naskiĝis en 1946 aŭ pli malfrue, kaj 18 membroj kiuj naskiĝis en 1951 aŭ pli malfrue. Pli detalan superrigardon donas la sekva tabelo:

Membroj de Akademio de Esperanto laŭ naskiĝjaro
Ordo laŭ kreskanta naskiĝjaro. Se la jaroj samas, nur alfabeto ordo.

<i>Nomo</i>	<i>Naskiĝjaro</i>	<i>Elektjaro</i>	<i>Fino de la nuna mandato</i>
Marjorie Boulton	1924	1967	2022
Saka Tadasi	1927	2007	2016
Carmel Mallia	1929	1995	2022
Yamasaki Seikō	1929	1992	2019
Baldur Ragnarsson	1930	1979	2016
Nguyen Xuan Thu	1932	2013	2022
Michel Duc Goninaz	1933	1976	2022
Erich-Dieter Krause	1935	1986	2019
Christer Kiselman	1939	1989	2016
Boris Kolker	1939	1992	2019
Humphrey Tonkin	1939	1983	2019
John C. Wells	1939	1970	2022
Carlo Minnaja	1940	1973	2019
Renato Corsetti	1941	1998	2016
Harri Laine	1943	2013	2022
Otto Prytz	1943	2004	2022
Gerrit Berveling	1944	1989	2016
Rudolf Fischer	1944	2013	2022
Barbara Pietrzak	1944	2007	2016
Vilmos Benczik	1945	2001	2019
Ma Young-tae	1946	2007	2016
Brian Moon	1947	1998	2016
Paul Gubbins	1949	2007	2016
Sergio B. Pokrovskij	1949	1995	2022
Anna Lowenstein	1951	2001	2022
Aleksander Melnikov	1951	2013	2022
Probal Dasgupta	1953	1983	2019
Koutny Ilona	1953	1998	2016
Stano Marček	1953	2010	2019
François Lo Jacomo	1954	1989	2016
Amri Wandel	1954	1992	2022
Jouko Lindstedt	1955	1998	2016
Alexander Shlafer	1956	2010	2019
Bertilo Wennergren	1956	2001	2019
Katalin Kováts	1957	2007	2016
Ranganayakulu Potturu	1958	2013	2016
Tsvi Sadan	1963	2013	2022
Edmund Grimley Evans	1966	2013	2019
Usui Hiroyuki	1967	2013	2022
Pavel Možajev	1981	2010	2019
Marcos Cramer	1984	2010	2019
Marek Blahuš	1986	2013	2022

Pro tio la akademio povos en 2015 elekti $40 - 29 = 11$ novajn membrojn por ricevi la nombron de 40 laŭ artikolo 2.1, se la aĝlimo estos fiksita je 75 jaroj; $40 - 22 = 18$ novajn membrojn, se la aĝlimo estos 70 jaroj; kaj $40 - 18 = 22$ novajn membrojn, se la aĝlimo estos 65 jaroj. Sed, ĉar estos multaj novaj la unuan fojon kun la aĝlimo, la akademio povos elekti malpli da novaj membroj en 2015 kaj lasi pliajn por 2016.

11.2. Elektro de novaj membroj en 2016 kaj poste

Akademio de Esperanto povos en 2016 elekti novajn membrojn por tiuj kiuj naskiĝis en 1941 aŭ pli frue. Ĝi povos en 2017 elekti novajn membrojn por tiuj kiuj naskiĝis en 1942 aŭ pli frue, k.t.p.; ĉio kun la kondiĉo ke la akademio fiksos la aĝlimon je 75 jaroj. Facilas trovi la jarojn se ĝi elektas alian aĝlimon.

Kromĉapitro 12. Pri la ekesto de la nuna propono

La propono estis ellaborita de la prezidanto kaj la ĝenerala sekretario dum intensa laborkunsido 2014-09-08—09 hejme ĉe Anna kaj Renato en ilia palestrina paradizo. Christer sendis al Renato tri proponojn (2014-09-02, 2014-09-18 kaj 2014-09-23).

Modifita propono estis sendita 2014-09-29 al la du vicprezidantoj. Christer sendis al Probal, Brian kaj Renato ses proponojn (2014-09-29, 2014-10-16, 2014-10-25, 2014-10-29, 2014-11-15 kaj 2014-12-01).

Propono de la estraro estis sendita 2014-11-09 al ĉiuj membroj en la perelektrona sendolisto.

La nuna versio, kiu verŝajne estas la deknua en la vico, estas propono de la tuta estraro. Ĝi estas malfermita por diskuto, sed ankoraŭ ne por voĉdonado.